

**Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” –
Скопје**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината завршена на 31 декември 2021
со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	4
БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ	6
БИЛАНС НА СОСТОЈБА	7
ДЕЛОВЕН ФОНД	8
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	9

ОПШТИ ПОДАТОЦИ

*Бул. Партизански одреди 18-1/11
1000 Скопје, Р. Северна Македонија*

info@reactor.org.mk

Претседател:

Тања Иванова

Банка:

НЛБ Банка АД Скопје

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

T+389 (0)2 3233 301

T+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје коишто го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2021, како и билансот на приходи и расходи и прегледот на значајни сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации, изготвени на модифицирана готовинска основа, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Т+389 (0)2 3233 301

Т+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешни прикажувања на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје заклучно со 31 декември 2021 година, како и неговата финансиска успешност за годината којашто завршува тогаш, во согласност со Законот за сметководство на непрофитните организации.

Други прашања

Во текот на ревизијата Реактор ги прифати сугестиите на ревизорот да се направи корекција во однос на вклучување на трошоците на Проектот „Унапредување на родовата еднаквост“ во вкупните трошоци на организацијата. Од наведените причини, во Централен регистар на Р.С. Македонија да се поднесе коригирана завршна сметка за 2021 година.

Скопје, 28.12.2022

Овластен ревизор
Јаглика Јорданова Андријеска

Друштво за ревизија
PCM Македонија ДООЕЛ Скопје

Друштво за ревизија PCM
МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ

БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ

(во илјади денари)	Белешка	Година завршена на	
		2021	2020
ПРИХОДИ			
Приходи од донации	4	23.888	19.362
Камати и курсни разлики	4	30	40
Останати приходи	4	58	46
ВКУПНО ПРИХОДИ		23.976	19.448
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	4	6.415	3.191
РАСХОДИ			
Програмски расходи	5	18.294	16.224
ВКУПНО РАСХОДИ		18.294	16.224
Остварен вишок на приходи / (Непокриени расходи)		12.097	6.415
Данок на непризнаени расходи		-	-
Остварен вишок на приходи по оданочување / (Непокриени расходи по оданочување)		12.097	6.415

Скопје, 28.12.2022

Тања Иванова
Претседател

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

(во илјади денари)	Белешка	Година завршена на 31-дек	
		2021	2020
СРЕДСТВА			
<u>Долгорочни средства</u>		452	505
Материјални средства	6	367	399
Нематеријални средства	6.1	85	106
<u>Тековни средства</u>		12.097	6.432
Побарувања од купувачи	7	-	-
Останати побарувања	8	-	64
Парични средства	9	12.097	6.368
<u>АВР</u>	10	-	27
ВКУПНО СРЕДСТВА		12.549	6.964
ФОНДОВИ И ОБВРСКИ			
<u>Фондови и резерви</u>		452	505
Деловен фонд		452	505
<u>Тековни обврски</u>		-	27
Обврски спрема добавувачи	11	-	27
Останати обврски	12	-	-
<u>ПВР</u>	13	12.097	6.432
ВКУПНО ФОНДОВИ И ОБВРСКИ		12.549	6.964

Скопје, 28.12.2022

Тања Иванова
Претседател

ДЕЛОВЕН ФОНД

Преглед на движењето на деловниот фонд, ревалоризационите резерви и акумулираните вишоци на приходи			
<i>(во илјади денари)</i>	Деловен фонд	Акумули- рани вишоци на приходи	Вкупно
2020			
Состојба на 01.01.	389	3.191	3.580
Приходи во годината		19.448	19.448
Расходи во годината		(15.934)	(15.934)
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	290	(290)	-
Амортизација	(174)		(174)
Состојба на 31.12.	505	6.415	6.920
2021			
Состојба на 01.01.	505	6.415	6.920
Приходи во годината		23.976	23.976
Расходи во годината		(18.151)	(18.151)
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	143	(143)	-
Амортизација	(196)		(196)
Состојба на 31.12.	452	12.097	12.549

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Општо за Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје

Реактор е независна, непрофитна и непартиска организација [think-tank]. Формално е регистрирана во јануари 2005 год., меѓутоа пред тоа, од мај 2004 год., постоеше како неформална организација.

Основна цел е да овозможува истражувања насочени кон креирање на јавни политики и да поттикнува дебати и дискусии за актуелни политики во Северна Македонија. Со тоа Реактор сака да придонесе кон развој на Северна Македонија и нејзина интеграција во ЕУ.

Реактор е управувана од страна на Извршен одбор, Претседател и Собрание.

Реактор го сочинува мулти-дисциплинарен тим од млади истражувачи и аналитичари посветени да обезбедат соодветни, навремени и независни податоци за состојбите во Северна Македонија и да понудат нивна експертска анализа.

Денес, Реактор има пријатели во сите земји од Западен Балкан и соработува со останатите тинк-танк организации од Северна Македонија.

Тековна состојба на правното лице од регистарот на комори

ЕМБС	5954096
Целосен назив на правното лице	Здружение на граѓани Реактор-истражување во акција Скопје
Седиште	Бул. Партизански одреди 18-1/11 Скопје
Датум на основање	25.01.2005
Единствен даночен број	4030005548897
Приоритетна дејност	94.99 – Дејности на други организации врз база на зачленување, неспомнати на друго место

1. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје се изготвени во согласност со законските прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија, а се однесуваат на работењето на непрофитните организации, во прв ред Законот за сметководство на непрофитни организации ("Службен весник на РСМ" бр. 24/03, 17/11 и 154/15) и Правилникот за сметководство на непрофитни организации (Службен весник на РСМ 42/03, 08/09, 12/09 и 175/11), како и соодветните подзаконски прописи донесени врз основа на Законот за непрофитни организации.

Финансиските извештаи се изготвени според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Тоа значи дека финансиските извештаи се изготвени на готовинска основа, каде што приходите се признаваат кога се наплатени, а расходите кога се платени, со дозволено пречекорување од 30 дена по завршување на извештајниот период.

Финансиските извештаи се изготвени врз претпоставка на континуитет во работењето, односно Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје нема намера и нема причини да ги прекине активностите во блиска иднина.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје доследно се применуваат од година во година.

3.1 Политика на признавање на приходите и расходите

Признавањето на приходите и расходите се спроведува согласно член 13 од Законот за сметководство за непрофитни организации, односно според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи приходите да се признаат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покривање на обврските од тој пресметковен период.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи расходите да се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

Ставките на залихите на материјали се признаваат во расходи по набавна вредност. Набавната вредност ја сочинува куповната цена, зголемена за увозните царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка, намалени за дисконти и за работи.

3.2 Долгорочни средства

Долгорочните средства се искажуваат по набавна вредност. Набавната вредност на долгорочните средства ја сочинува куповната цена зголемена за увозни царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка.

Долгорочните средства чија поединечна вредност во моментот на набавката е пониска од 300 евра во денарска противвредност се класифицира како ситен инвентар којшто се отпишува еднократно независно од корисниот век на употреба.

Амортизација

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамките на групите пропишани во Правилникот за сметководство на непрофитни организации сè додека вредноста на долгорочните средства не биде во целост надоместена. Кога ќе

се надомести вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата, односно кога износот на набавната вредност на средствата е еднаков со отпишаната вредност, престанува натамошното пресметување на амортизацијата. Тоа важи и ако средствата потоа се користат за вршење на дејноста.

Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис со примена на годишни стапки пропишани од страна на министерот за финансии во Правилникот за сметководство на непрофитни организации. Во прилог се дадени годишните стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки:

Градежни објекти - згради	2.5%
Опрема	14% до 20%
Компјутери	20%
Мебел	10% до 20%

Основица за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.

Пресметувањето на амортизацијата на материјалните средства започнува да се врши од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејноста.

Ревалоризација

Пресметката на ревалоризација на долгорочните средства се врши согласно член 15 од Законот за сметководство за непрофитни организации и членовите 29 и 29-а од Правилникот. Согласно цитираните законски одредби, пресметката на ревалоризацијата се врши во следниве случаи:

- при повлекување од употреба и отуѓување, или
- поради повторно вреднување со пораст на цените на производителите на индустриски производи.

Основица за ревалоризација на долгорочните средства претставува набавната вредност на средствата и нивната сметководствено искажана акумулирана амортизација (исправка на вредноста).

Ревалоризацијата на долгорочните средства поради нивно повторно вреднување се врши со примена на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи, објавена од Државниот завод за статистика.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства се усогласуваат во согласност со извршената проценка до крајот на месецот кога средствата се повлекуваат од употреба, односно се отуѓуваат.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства од претходната година се множат со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот до крајот на пресметковниот период, а за долгорочните средства кои се набавени во текот на пресметковниот период нивната состојба се множи со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од првиот ден на наредниот месец од месецот во кој е извршена набавката (вложувањето) до крајот на пресметковниот период.

Резултатот од ревалоризацијата на долгорочните средства се пренесува во корист или на товар на изворите на средства.

3.3 Побарувања и обврски

Билансните позиции на побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.

3.4 Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства во денарска благајна, парични средства на сметка во деловна банка и парични средства на девизна сметка во деловна банка. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во главната книга во номинален износ, а во странска валута по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на билансирањето.

3.5 Износи искажани во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари според официјалниот курс на НБРСМ на денот на трансакцијата.

Странските средства и обврски во билансот на состојба се искнижени во денари според официјалниот курс на денот на составување на билансот на состојба.

Билансот на успех ги вклучува нето странските курсни добивки и загуби кои се резултат на конверзијата на износите во странска валута во периодот кога се појавиле.

Белешка 4

(во илјади денари)

	2021	2020
Приходи	30.391	22.639
ПРИХОДИ ОД ЧЛЕНАРИНИ, ПОДАРОЦИ, ДОНАЦИИ И ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ИЗВОРИ	23.888	19.362
Приходи од членарини (придонеси), подароци и донации	23.888	19.362
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ И ПОЗИТИВНИ КУРСНИ РАЗЛИКИ	30	40
Приходи од позитивни курсни разлики	30	40
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	58	46
Други приходи	58	46
ПРЕНЕСЕН ДЕЛ ОД ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ ОД ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА	6.415	3.191
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	6.415	3.191

Донациите се основен извор на приходи со кои се остваруваат целите на здружението.

Донаторите со кои се склучени договори и износи на префрлени средства во годината може да се видат во долната табела.

(во илјади денари)

Приходи по донатори	2021	2020
Европска Комисија	6.028	11.925
Kvinna till Kvinna	2.269	1.538
Косовска Женска Мрежа	938	1.321
UNICEF	209	1.072
ФООМ	680	2.842
European center for Not-for-Profit Law	114	216
Association for Men and Gender Issues Styria	455	269
Младински образовен форум	70	69
Civica Mobilitas	223	110
Kvinna till Kvinna Sida кофинансирање	12.902	-
ВКУПНО ДОНАЦИИ	23.888	19.362

Белешка 5

(во илјади денари)

Расходи	2021	2020
	18.294	16.224
МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	1.009	573
Потрошени материјали	25	7
Потрошена енергија	-	24
Други услуги	226	156
Превозни - транспортни услуги	17	2
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	50	32
Наемнини и комунални услуги	691	352
ДРУГИ РАСХОДИ	1.741	1.776
Провизија за платен промет	227	85
Премии за осигурување	-	10
Негативни курсни разлики	6	104
Членарини	1	26
Интелектуални и други услуги	1.497	1.551
Авторски хонорари	10	-
СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНИ НАМЕНИ	7.161	7.008
Издатоци за меѓународна соработка	7.161	7.008
ПРЕНЕСЕНИ СРЕДСТВА	1.653	1.272
Пренесени средства на други субјекти	1.653	1.272
КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	143	290
Средства за опрема	143	290
ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	6.587	5.305
Вкалкулирани плати	6.587	5.174
Вкалкулирани надомести на плати	-	131

Белешка 6

(во илјади денари)

Материјални средства

2020	Опрема	Мебел	Останати средства	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	1.246	232	-	1.478
Набавки во текот на годината	285	-	5	290
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	1.531	232	5	1.768
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	(984)	(232)	-	(1.216)
Амортизација за тековна година	(153)	-	-	(153)
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	(1.137)	(232)	-	(1.369)
Сегашна вредност 31.12.	394	-	5	399

2021	Опрема	Мебел	Останати средства	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	1.531	232	5	1.768
Набавки во текот на годината	143	-	-	143
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	1.674	232	5	1.911
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	(1.137)	(232)	-	(1.369)
Амортизација за тековна година	(175)	-	-	(175)
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	(1.312)	(232)	-	(1.544)
Сегашна вредност 31.12.	362	-	5	367

Белешка 6.1

(во илјади денари)

Нематеријални средства	2021	2020
Набавна вредност		
Состојба на 01.01.	172	172
Набавки во текот на годината	-	-
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	172	172
Исправка на вредноста		
Состојба на 01.01.	(66)	(45)
Амортизација за тековна година	(21)	(21)
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	(87)	(66)
Сегашна вредност 31.12	85	106

Белешка 7

(во илјади денари)

	2021	2020
Побарувања од купувачи	-	-

Белешка 8

(во илјади денари)

	2021	2020
Останати побарувања	-	64
<u>КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ПОБАРУВАЊА</u>	-	47
Други краткорочни побарувања	-	47
<u>ПОБАРУВАЊА ЗА ПОВЕЌЕ ПЛАТЕНИ ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ</u>	-	17
Побарувања за платени даноци и придонеси на исплати по договор за дело и авторско дело	-	2
Побарувања за платен данок и придонеси од добивката	-	15

Белешка 9

(во илјади денари)

	2021	2020
Парични средства	12.097	6.368
Жиро сметка	5.594	5.370
Девизна сметка	6.503	956
Други парични средства	-	42

Белешка 10

(во илјади денари)

	2021	2020
АВР	-	27
Други активни временски разграничувања	-	27

Белешка 11

(во илјади денари)

	2021	2020
Обврски кон добавувачите	-	27
Добавувачи	-	27

Белешка 12

(во илјади денари)

	2021	2020
Останати обврски	-	-

Белешка 13

(во илјади денари)

	2021	2020
ПВР	12.097	6.432
Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година	12.097	6.415
Други пасивни временски разграничувања	-	17